

DAVANIN ÖZETİ :

Erzurum İl Emniyet Müdürlüğü emrinde komiser olarak görev yapmakta olan davacı tarafından, Emniyet Genel Müdürlüğü Merkez Değerlendirme Kurulu'nun 2021 yılı "kadrosuzluktan terfi etmez" kararının; görev yaptığı dönem boyunca performans notlarının "çok iyi" olduğu, ödül, takdirname, taltif ve başarı belgelerinin bulunduğu, adli ve idari cezasının bulunmadığı, birim amirinin değerlendirmesinde olumlu görüş bildirdiği, devam eden soruşturma veya kovuşturmasının bulunmadığı, kıdem sırasında kendisinin altında olan birçok kişinin terfi ettirildiği, liyakat ilkesinin ihlal edildiği iddialarıyla hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ile işlem nedeniyle yoksun kaldığı parasal ve özlük haklarının işlem tarihinden geçerli olmak üzere yasal faiziyle ödenmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ:

Dava konusu işlemin yasal mevzuata ve hukuka uygun olarak tesis edildiği, komiser rütbesinden başkomiser rütbesine terfi aşamasında olan personelin durumu hakkında yapılan değerlendirme neticesinde 179'unun terfi ettirilmesi, 72'sinin kadrosuzluktan terfi ettirilmemesi, 40 personelin ise terfi ettirilmemesi yönünde karar verildiği, terfi değerlendirmesi yapılırken liyakat esaslarının dikkate alındığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır. TÜRK MİLLETİ ADINA Karar veren Erzurum 2. İdare Mahkemesi'nce, dava dosyası incelenerek işin gereği görüşüldü: Dava, Erzurum İl Emniyet Müdürlüğü emrinde komiser olarak görev yapmakta olan davacı tarafından, Emniyet Genel Müdürlüğü Merkez Değerlendirme Kurulu'nun 2021 yılı "kadrosuzluktan terfi etmez" kararının iptali ile işlem nedeniyle yoksun kaldığı parasal ve özlük haklarının işlem tarihinden geçerli olmak üzere yasal faiziyle ödenmesi istemiyle açılmıştır. 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu'nun "Terfi ve Atama" başlıklı 55'inci maddesinin 7196 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesi ile değişik 4'üncü fıkrasında; "Rütbelere terfi ettirilecek personelin kurullarda görüşülmesi kıdem sırasına göre, rütbelere terfiler ise liyakate göre yapılır. " hükmü, 5'inci fıkrasında; "Kıdem sırasının tespitinde, bulunulan rütbeye terfi tarihi esas alınır. Aynı tarihte terfi edenlerden performans değerlendirme puanı yüksek olanlar, performans değerlendirme puanlarının eşitliği hâlinde bulunduğu rütbede aldığı başarı ve üstün başarı belgesi fazla olanlar, başarı ve üstün başarı belgesinin sayıca eşitliği hâlinde ise sicil numarası daha küçük olanlar diğerlerine göre kıdemli sayılırlar." hükmü, 7196 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesi ile değişik 11'inci fıkrasında; "Kurullarda personelin rütbe terfinin görüşülebilmesi için; a) Bulunulan rütbelerdeki en az bekleme sürelerinin tamamlanması, b) Bekleme süresi içindeki yıl sayısı kadar iyi veya çok iyi performans değerlendirme puanının alınması, c) Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü rütbesine terfi için yönetmeliğe uygun olarak yapılacak yazılı ve sözlü sınavda başarılı olunması, d) Polis Akademisi Başkanlığınca Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü rütbesine terfi için düzenlenecek yöneticilik eğitiminde başarılı olunması, şarttır. Bu fıkranın (c) bendinde belirtilen sınava, her personel en fazla beş defa katılabilir." hükmü, 18'inci fıkrasında ise; "Rütbe terfileri ve sınavlar ile meslek içi yöneticilik eğitim kursları, eğitim tarih ve süreleri ile değerlendirme kurullarının çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir." hükmü yer almaktadır. 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu'na dayanılarak hazırlanan ve 10/05/2015 tarihli, 29351 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Emniyet Hizmetleri Sınıfı Personeli Rütbe Terfileri ve Değerlendirme

Kurullarının Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde; "Kıdem: Bir rütbeye terfi tarihinden itibaren bulunduğu rütbede geçen hizmet süresini, Liyakat: Personelin bir üst rütbedeki görevlerin gereklerini yerine getirebilme niteliğini ifade eder" olarak tanımlanmış, 8'inci maddesinde; Polis amirlerinden üst rütbelere terfi ettirilecek olanların kurullarda görüşülebilmesinin kıdem sırasına göre, rütbelere terfilerin ise 12'inci maddede belirtilen şartları taşımak kaydıyla liyakate göre yapılacağı, 9'uncu maddesinde; emniyet amirlerinin rütbe ve meslek derecelerinde zorunlu en az bekleme sürelerinin 3 yıl olduğu belirtilmiş, Yönetmeliğin 12'nci maddesinde; "1) Polis amirlerinin üst rütbeye terfiinin Merkez veya Yüksek Değerlendirme Kurulunda görüşülebilmesi için; a) Bulunulan rütbe için öngörülen bekleme süresinin tamamlanmış olması, b) Bulunulan rütbede, kurul gündemine alındığı tarih itibarıyla son performans puanı da dahil olmak üzere, zorunlu en az bekleme süresi kadar iyi veya çok iyi performans değerlendirme puanı alınmış olması, c) (Değişik:RG-28/5/2020- 31138-C.K-2581/5 md.) Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü rütbesine terfi için bu Yönetmeliğe uygun olarak yapılacak yazılı ve sözlü sınavda başarılı olunması, ç) (Değişik:RG-28/5/2020- 31138-C.K-2581/5 md.) Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü rütbesine terfi için Polis Akademisi Başkanlığınca düzenlenecek yöneticilik eğitiminde başarılı olunması, d) (Değişik:RG-28/5/2020-31138-C.K-2581/5 md.) Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürlüğünden Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürlüğü rütbesine ve Üçüncü Sınıf Emniyet Müdürlüğünden İkinci Sınıf Emniyet Müdürlüğü rütbesine terfi etmek için zorunlu ikinci bölge hizmetinin en az bir kez yapılmış veya birinci bölgede geçici görevli olmamak kaydıyla halen bu bölge hizmetinin ifa ediliyor olması, şarttır." hükmüne, 13'üncü maddesinde; "1) Kıdem sırasının tespitinde; a) Bulunulan rütbeye terfi tarihi önce olan, b) Aynı tarihte terfi edenlerden performans değerlendirme puanlarının ortalaması yüksek olan, c) Performans değerlendirme puanlarının ortalamasının eşitliği halinde bulunduğu rütbede aldığı başarı ve üstün başarı belgesi fazla olan, ç) Başarı ve üstün başarı belgesinin sayıca eşitliği hâlinde sicil numarası daha küçük olan, polis amiri, diğerine göre daha kıdemli sayılır." hükmüne, 20'nci maddesinde; "(1) Merkez ve Yüksek Değerlendirme Kurulları, terfi edecek personel hakkında; a) Bulunduğu rütbedeki performans değerlendirme, başarı ve üstün başarı belgesi bilgilerini, b) Mesleki bilgi, beceri ve davranışları ile geçmiş hizmetlerini, c) Bulunduğu rütbede, affa uğramış veya ertelemeye dair hüküm verilmiş olsa bile, adli mercilerce verilen cezalarını, ç) Bulunduğu rütbede, affa uğramış olsa bile, verilen disiplin cezalarını, d) Hakkında devam etmekte olan soruşturma ve kovuşturma bilgilerini, e) Bu Yönetmelikte belirtilen Dördüncü Sınıf Emniyet Müdürü rütbesine terfi için yapılan sınavlar sonucunda elde ettiği başarı durumlarını, dikkate alarak belirleyecekleri liyakat koşullarına göre değerlendirerek, edinecekleri kanaate göre oy çokluğu ile karar verirler.....(3) Hizmet ihtiyacı sebebiyle her amir rütbesinde bulunması gereken toplam personel sayısına göre yapılan liyakat değerlendirmesi sonucunda, ilgili personelin durumuna göre "Terfi Eder.", "Soruşturma Sonucuna Göre Terfi Eder.", "Performans Puanına Göre Terfi Eder.", "Terfi Etmez." veya "Kadrosuzluktan Terfi Etmez." kararları verilir....." hükmüne yer verilmiştir. Dava dosyasının incelenmesinden; Erzurum İl Emniyet Müdürlüğü emrinde komiser olarak görev yapan davacının bulunduğu rütbedeki zorunlu çalışma süresini tamamlayan komiserler arasında yer aldığı ve terfi değerlendirmesine tabi tutulduğu, davacının 2021 yılı terfilerine ilişkin yapılan değerlendirme sonucunda Başkomiser rütbesine kadrosuzluk nedeniyle terfi ettirilmemesi üzerine bakılan

davanın açıldığı anlaşılmaktadır. Dava dosyası ile 31/12/2021 tarihine Kadar Bulunduğu Rütbedeki Zorunlu Çalışma Süresini Tamamlayan Komiser Rütbesindeki Personel Listesinin incelenmesinden; 2021 yılı rütbe terfi döneminde, durumu görüşülme üzere değerlendirmeye alınan 291 adet Komiser arasından 179 personelin terfi ettirilmesine karar verildiği, davacının da arasında bulunduğu 72 adet komiserin kadrosuzluk nedeniyle terfi ettirilmemesine karar verildiği, hakkında "kadrosuzluktan terfi etmez" kararı verilen ve kıdem sıralamasında 2x. sırada bulunan davacının, son performans puanının 5,00, ortalama performans puanının 5,00 olduğu, üç adet başarı belgesinin bulunduğu, Birim Değerlendirme Komisyonu Görüşünün "yeterli" olduğu, herhangi bir adli veya idari cezasının bulunmadığı anlaşılmaktadır. Davacı hakkında dava dosyasına sunulan istihbari mahiyetteki bilginin ise soruşturmaya dönüşmemesi ve kesinlik arz etmemesi nedeniyle olumsuz değerlendirmeye dayanak teşkil etmesi mümkün değildir. Uyuşmazlıkta, terfiye ilişkin çarşaf liste incelendiğinde; davacıdan daha alt sırasında (29) yer alan ve bulunduğu rütbe terfi tarihi davacıdan daha sonraki bir tarih olan başka personelin; son performansının 4,10 puan (davacıdan 0,90 puan düşük) olduğu, performans ortalamasının 4,67 puan (davacıdan 0,33 puan düşük) başarı belgesi/ödül sayısının 1 (davacının 3 adet), Birim Değerlendirme Komisyonu Görüşünün ise yetersiz olmasına rağmen terfi ettiği görülmektedir. Aynı listede 47 sıra numarasında yer alan ve bulunduğu rütbe terfi tarihi davacıdan daha sonraki bir tarih olan başka bir personelin ise son performans ve ortalama performans puanının davacı ile aynı olduğu, Birim Değerlendirme Komisyonu Görüşünün ise "yetersiz" olduğu (davacının "yeterli" olduğu) ve terfi ettirildiği, ayrıca söz konusu çarşafa listede davacıdan daha alt sıralarda bulunan personellerden bir kısmının davacıdan daha düşük son performans ve ortalama performans puanlarının olmasına rağmen terfi ettirildiği görülmektedir. Yukarıda yer verilen Yasa ve Yönetmelik kurallarının birlikte değerlendirilmesinden; polis amirlerinin bir üst rütbeye terfi ettirilip ettirilemeyeceği konusundaki temel iki ölçütün, kıdem ve liyakat olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre, bir terfi döneminde terfi etmeyi hak eden amirlerin kıdemlerine göre sıralanmasından sonra, belirlenen sıralamaya göre her birinin liyakat yönünden değerlendirilmesi, liyakat yönünden yeterli görülenlerin terfi ettirilmesi, yeterli görülmeyenlerin ise terfi ettirilmemesi gerekmektedir. Liyakat yönünden yapılan değerlendirmede ise personelin aldığı sicil, ödül ve takdirnameler, eğitim ve öğrenimle kazanılan bilgi, beceri ve davranışlar ile geçmişte alınmış cezalar, geçirilen ve devam eden soruşturmanın niteliği bir bütün olarak dikkate alınmalıdır. Davalı idarenin, ilgili personelin bir üst rütbeye terfi ettirilmesi konusunda takdir yetkisi bulunduğu açık ise de, bu yetkinin, yukarıda belirtilen kapsamda uygulanması sırasında eşit, objektif ve istikrarlı bir uygulamanın sağlanması, hukuk devleti ilkesinin gereğidir. Aynı şekilde, davalı idarenin davacının terfi ettirilmemesine ilişkin olarak öne sürdüğü; rütbesinde terfi eden tüm personelin puan ortalamasının davacının ortalamasından daha yüksek olduğu savı ise yukarıda belirtilen, puanları davacıdan daha az olanların terfi ettirilmesi durumu karşısında geçersiz hale gelmektedir. Bir başka anlatımla, terfi incelemesine tabi tutulan personelin yer aldığı liste incelendiğinde; liyakatı belirleyen unsurların birlikte değerlendirilmesi sonucunda, listede yer almasına rağmen terfi ettirilmeyen davacıya göre, açıkça olumsuz yönde bir farkı bulunduğu anlaşılan birden fazla personelin rütbe terfi yapılırken davacı hakkında terfi etmez kararı verilmesi, eşit, objektif ve istikrarlı bir uygulama olarak kabul edilemeyecektir. Bu durumda, davacı hakkında tesis edilen dava konusu Emniyet Genel Müdürlüğü Merkez Değerlendirme

Kurulu'nun 2021 yılı "kadrosuzluktan terfi etmez" kararında hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Bunun yanında Anayasa'nın 125'inci maddesi hükmü uyarınca idarenin işlem veya eylemleri nedeniyle meydana gelen zararları tazmin sorumluluğu bulunmaktadır. Bu hâliyle dava konusu işlemde hukuka ve mevzuata uygunluk bulunmadığından, idarece tesis edilen bu işlem nedeniyle oluşan zararların tazmini gerekmektedir. Bu bağlamda iptal kararlarının niteliği gereği, işlem hiç tesis edilmemiş olsaydı hukuk aleminde hangi hâl mevcut olacaktı ise iptal kararı üzerine bu hâlin geçerli olacağı kabulünden, yani iptal kararlarının geçmişe yönelik işlemi ortadan kaldırdığından hareketle, dava konusu işlem hiç tesis edilmemiş olsaydı davacının elde edeceği maddî zararlarının tazmini gerektiği açık olup; davacının işlem nedeniyle yoksun kaldığı zararlarının tazmini isteminin kabulü gerekmektedir. Öte yandan davacının faiz istemine gelince; bilindiği üzere faiz asıl alacağının fer'isi niteliğinde bir alacak olmakla, yerleşik Danıştay ve yargı kararları uyarınca faizin, asıl alacağın zarardan sorumlu olan tarafından öğrenilmesi tarihinden itibaren işletilmesi gerekir. Yani bir diğer deyişle, faiz ödenebilmesi için borcun borçlu tarafından öğrenilmiş ve bu suretle alacağın muaccel hâle gelmiş ve borçlunun borcu ödemedi temerrüde düşmüş olması gerekir. Bu bağlamda davacı tarafından işlem tarihi itibarıyla yasal faiz işletilmesi talep edilmekle; dava açılış tarihinden önce davalı idarenin meydana gelen zarardan haberdâr olabileceğinin kabulü mümkün olmayıp, davalı idarenin dava açılış tarihiyle temerrüde düştüğü kabulünden hareket edilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda davacının işlem nedeniyle yoksun kaldığı zararlarına dava açılış tarihi olan 12/07/2021 tarihinden itibaren yasal faiz işletilmesi gerekmektedir. Faiz fer'i nitelikte bir talep olduğundan aşan faiz istemi yönünden ret hükmü kurulmamıştır. Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin iptaline, işlem nedeniyle davacının yoksun kaldığı parasal ve özlük haklarının tazmini isteminin kabulüne, davacının işlem nedeniyle yoksun kaldığı ve tazmini gereken tüm parasal ve özlük haklarının 12/07/2021 tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine, aşağıda dökümü yapılan 157,60.-TL yargılama giderinin ve karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgarî Ücret Tarifesi uyarınca takdir edilen 2.550,00.-TL vekâlet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücreti avansının talep edilmesi hâlinde derhâl ve talep edilmemesi hâlinde ise kararın kesinleşmesinden sonra re'sen Mahkememizce davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde Erzurum Bölge İdare Mahkemesi nezdinde istinaf yolu açık olmak üzere, 24/11/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi. Başkan Üye Üye YARGILAMA GİDERLERİ : Başvurma Harcı : 59,30.-TL Karar Harcı : 59,30.-TL Vekalet Harcı : 8,50.-TL Posta Gideri : 30,50.-TL TOPLAM : 157,60.-TL